

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)

**IV Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2022 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 18 квітня 2022 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2022 р.). – Мукачево: МДУ, 2022. – 272 с.

***Відповідальний за випуск:** ФЕЄР Оксана – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму, відповідальна за наукову роботу кафедри.*

***Технічний редактор:** ТОВТ Тетяна – к.е.н., доцент.*

У збірнику тез за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>

© Мукачівський державний університет, 2022
© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2022

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

Herstsovska N., Pynzenyk K. The means of reaching the desirable effect of advertisement through expressiveness	10
Porovych O., Kupriyenko I. Development of tourism in Ukraine in the conditions of european integration	12
Porovych O., Rusyn O., Kupriyenko I. Problems of tourism in Ukraine in the conditions of european integration	13
Pugachevska K., Dzhunkovska K. Determinants of international trade during pandemic	14
Бочко О.І., Застулка І.-О. Ю. Переваги діджиталізації при формуванні земельних відносин	16
Бочко О.Ю., Кузяк В.В. Діджитал маркетинг в умовах війни	18
Братюк В.П. Сучасні реалії в Україні та страховий ринок	19
Гладинець Н.Ю., Козар Я.В. Економіка України під час війни	21
Кампов Н.С., Касинець О.В. Організаційно-правові засади розвитку сільського зеленого туризму в Україні	23
Карпенко Р.В. Феномен тіньової економіки та сучасні напрями його дослідження	26
Карпенко Р.В., Зибіна А.С. Стан, перспективи ринку праці України та його вплив на формування її підприємницького середовища	28
Колісник А.Я., Пасєка С.Р. Організаційно-економічні засади розвитку ділового туризму	29
Кривенко Н.В. Вплив міжнародної економічної інтеграції на економічний розвиток країн	32
Крушельницький М.В. Цифровізація в розвитку сільського господарства	34
Ксенофонтов М.М., Дуднік Л.О. Історичні аспекти еволюції державно-приватного партнерства	36
Мочан Т.М., Хроменко Д.В. Комп'ютерні загрози у контексті сучасного сприйняття їх в Україні	39
Назаренко О.С., Пасєка С.Р. Соціально-економічні засади розвитку сільського зеленого туризму в Україні	41
Патика Н.І., Булавка О.Г. Проблема добробуту та бідності сільського населення України	44
Рибіна О.І., Куліш Д.О. Ринок землі України та застосування передового досвіду	47
Смолінський В.Б. Управління діяльністю підприємств в Україні шляхом удосконалення державних механізмів	48
Стегней М.І., Волкова А.О., Мілашовська К.Й. Перепис населення в системі економічних розрахунків	51
Стегней М.І., Неймет В.В., Ковач В.В. Теоретичне підґрунтя трансформаційних процесів в умовах інклюзивного зростання	53
Феєр О.В., Черепаня Б.Р. Український бізнес в умовах війни	55
Черничко Т. В., Черничко С.Ф. Теорія ігор та її використання при формуванні заходів економічної політики	56
Чизмар І.І. Оптимізація моделей техніко-економічного розвитку підсистем кіберспорту України	59

ФЕСР О.В.

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри менеджменту,

управління економічними процесами та туризму,

ЧЕРЕПАНЯ Б.Р.

здобувач ОС «Бакалавр»

спеціальності 073 «Менеджмент»,

Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС В УМОВАХ ВІЙНИ

Вітчизняний бізнес зараз працює в нових умовах, в умовах війни. Війна - комплекс заходів спрямований на захоплення чужих природних, енергетичних та людських ресурсів. Є найвищим ступенем загострення стосунків у країні або між країнами, з'ясування стосунків за допомогою армії та зброї [1].

Війна це шок, це нові виклики, які вимагають від суб'єктів бізнесу адаптуватись до роботи в умовах війни, яку ми розглядаємо як кризу. Український бізнес працював в різних кризових ситуаціях, проте в таких ніколи. Ситуація змінюється постійно: хтось зупиняє роботу, хтось здійснює релокацію, а хтось змінює вид діяльності або навіть відкриває нові напрямки для ведення бізнесу.

За даними опитування Європейської Бізнес Асоціації (ЕВА) [2], 42% підприємців взагалі припинили працювати. Близько третини - призупинили роботу, але хочуть відновлювати її. У повному обсязі нині працює лише 13% малого та середнього бізнесу. Опитування представників великого бізнесу, яке проводила ЕВА трохи раніше, показало, що лише 17% компаній працюють у довоєнному режимі. Ще 16% обмежили «географію діяльності», 19% - були змушені закрити частину підприємств, офісів чи торгових точок. Близько 30% компаній не працюють узагалі.

За даними [3] в період з початку війни (24.02.22 - 24.04.22р) зареєстровано 2165 юридичних осіб, з них 78% - благодійні фонди, громадські організації та департаменти органів місцевого самоврядування (ОМС). 22% нових зареєстрованих юридичних осіб (480 всього по Україні) мають статус прибутковості. Серед них найбільше зареєстровано за такими видами діяльності: вирощування зернових, бобових культур і насіння олійних культур – 47; неспеціалізована оптова торгівля – 38; комп'ютерне програмування – 27; будівництво житлових і нежитлових будівель – 21; оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин – 18.

Регіони, в яких найбільше зареєстровано прибуткових організацій: м. Київ – 93; Львівська область – 54; Дніпропетровська область – 41; Івано-Франківська область – 35; Хмельницька область – 33; Одеська область – 27.

Згідно даних аналітичного звіту «Діагностування стану українського бізнесу під час повномасштабної війни росії з Україною» [4] встановлено:

- війна внесла суттєві зміни в роботу українського бізнесу: в режим часткової роботи або взагалі до припинення функціонування вдалося до 85% бізнесу, серед яких 1% припинили діяльність та не планують відновлення, а 35% призупинили діяльність, чекаючи кращих часів;

- галузева трансформація, як один із способів порятунку бізнесу від закриття, виявилася актуальною вже для 37% підприємств дослідження – в 21% випадків бізнес в процесі галузевої трансформації, а 16% повністю або частково трансформувалися. Потенційно до групи трансформованих долучиться ще 16%. Найбільш популярними сферами діяльності бізнесу від час війни є роздрібна торгівля харчовими та не харчовими продуктами – сумарно до 24% бізнесу, що взяли участь у дослідженні, припадає саме на ці дві сфери;

- цікавим є те, що за показниками завантаженості бізнесу, часткою залученого персоналу, запланованими роботами на наступний тиждень та місяць, бачимо, що в Україні є представники бізнесу, що працюють в більшому обсязі, порівнюючи з довоєнним часом. Проте загалом, завантаженість бізнесу говорить про те, що переважна ж більшість компаній суттєво втратили, адже 86% бізнесу працюють з меншою завантаженістю, порівнюючи з довоєнним часом;

- в якості складнощів, що виникають в організації роботи бізнесу, половина аудиторії називають недостатність замовлень. До третини респондентів (29%) скаржаться на проблеми з логістикою;

- в якості допомоги від уряду 37% аудиторії очікують на податковій канікули. Серед інших згадок – допомога з організацією логістики, доступ до здешевлених фінансів, просування продукції та збереження ключових співробітників від від'їзду за кордон, військової служби;

- складні часи бізнесу істотно відображаються і на фінансовій підтримці працівників та постачальників – 3-5% бізнесу виплачують порівняно більші виплати, 14-19% виконують виплати на довоєнному рівні. Інші бізнеси або знизили частку виплат, або припинили взагалі – 39% не виплачують заробітну плату, і 29% - не виплачують постачальникам.

Бізнес має виступати опорою країни на економічному фронті. Однозначно про повернення до показників довоєнного періоду зовсім скоро мова не йде, проте необхідно продовжувати роботу, там де є можливість для поповнення бюджету країни, забезпечення зайнятості.

Список використаних джерел:

1. *Війна.* Вікіпедія. Вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0>
2. *Європейська бізнес асоціація.* URL: <https://eba.com.ua/research/doslidzhennya-ta-analytika/>
3. *Відродження українського бізнесу в умовах війни: аналітика за 2 місяці* <https://decentralization.gov.ua/news/14850>
4. *Діагностування стану українського бізнесу під час повномасштабної війни росії з Україною.* URL: https://gradus.app/documents/188/BusinessInWar_Gradus_KSE_Report_30032022_ua.pdf

УДК 321

ЧЕРНИЧКО Т.В.

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економіки та фінансів,

Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна,

ЧЕРНИЧКО С.Ф.

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри товарознавства та комерційної діяльності,

Ужгородський торговельно-економічний університет КНТЕУ, м. Ужгород, Україна

**ТЕОРІЯ ІГОР ТА ЇЇ ВИКОРИСТАННЯ
ПРИ ФОРМУВАННІ ЗАХОДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ**

Глобалізація економічних процесів, інтенсифікація економіко-соціальної взаємодії, залежність економічних, політичних та соціальних процесів на рівні макроекономічних систем в сучасному світі не дають в повній мірі об'єктивно прогнозувати напрямки розвитку сучасного економічного середовища.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>